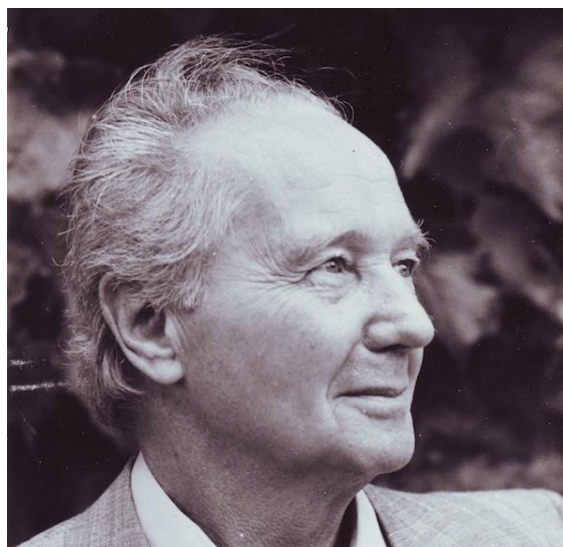

ROBERT MERLE

Pentru cei ce nu-l cunosc - de Alfred Poplingher

Nu este exclus ca pentru unii din cititorii acestei reviste, numele Robert Merle să nu spună nimic. Pentru ei , cei ce nu au fost familiarizați cu scrierile sale, cu scopul neascuns de a le dezvălui pe acest scriitor împreună cu îndemnul cald de a-l citi, am considerat bine venită expunerea ce urmează.

Biografia sa poate ușor să fie subiectul unui roman palpitant. S-a născut în 1908 în Algeria Franceza unde străbunicul său s-a stabilit la jumătatea sec. XIX. Tatăl său a servit drept ofițer interpret de limbă arabă. După moartea acestuia părăsește împreună cu mama sa la vârsta de 8 ani Algeria și se stabilește în Franța. După cursurile liceale urmează cele universitare la vestita Sorbone, facultatea de filozofie și litere (limba și literatura engleza) . După absolvire funcționează ca profesor la diferite licee. În 1939 este înrolat în armata franceză pe post de interpret de limba engleză la biroul de legătură cu armata britanică. Cade prizonier al armatei germane în luptele de la Dunkerque și este transferat într-un lagăr în orașul Dortmund de unde reușește să evadeze după 3 ani dar este capturat la granița cu Belgia. În 1943 este eliberat pe motive medicale și se reîntoarce în Franța unde-și reia activitatea de profesor de liceu . Din anii '50 funcționează ca profesor la diferite universități de pe cuprinsul Franței. Ideile politice îl atrag spre cercuri socialiste și comuniste, devine membru al Partidului Comunist Francez dar îl părăsește în 1980 în semn de protest față de invazia sovietică în Afganistan. Decedează în 2004 , tată a 6 copii din trei căsătorii.

Se pot distinge trei teme preferate pe care scriitorul le abordează în romanele sale :

- Capacitățile de intelect verbal al unor animale .
- Voința și capacitatea omului de a supraviețui, de a se adapta și a se reorganiza social după cataclisme majore sau naufragii.

- Readucerea la lumină a unor epoci și evenimente istorice pline de semnificație și consecințe.

Din scrierile lui Merle transpiră un erotism fin ceea ce i-a adus nu puține critici din partea cercurilor religioase. Cu sinceritatea și stilul direct care-l caracterizează a recunoscut că femeile frumoase și mașinile de curse sunt pasiunile sale .

Primul meu contact cu scrierile lui Merle l-am avut încă din primii ani ai adolescenței , când din pură întâmplare am ales romanul “Insula” de pe unul din rafturile Bibliotecii Regionale Iași care-și avea sediul în aripa stângă a Palatului Culturii. Cartea m-a fascinat pur și simplu iar numele autorului mi-a rămas adânc în memorie. După vreo zece ani în una din frecvențele mele incursiuni prin librăriile de cărți am descoperit un nou volum semnat de Robert Merle-“Malevil”. L-am achiziționat bineînțeles și l-am citit dintr-o suflare. Ca și primul roman “Insula” care mi-a deschis drumul spre opera lui Merle și acesta tratează capacitatea specific umană de a supraviețui, de a se adapta unor condiții total neprielnice și chiar periculoase, de a se lupta și a le învinge. Romanul “ Insula “ atinge și subiecte sociale ca apartheid , segregatie și colonialism. Se face simțită dragostea autorului pentru mare și corăbii. Este un roman de aventuri care conține și elemente filozofice. Romanul Malevil “ este o ficție post apocaliptică în care din nou ies în evidență talentele înnăscute ale omului de a supraviețui , a se readapta și a se reorganiza social, alături de conflicte inter umane.

Citirea sau mai bine zis savurarea acestor doua romane m-a făcut să caut tot ce a fost tradus în românește si am găsit în total cinci romane : două menționate mai sus și încă trei :

“ Moartea este meseria mea “ apărut în 1960, care scris la persoana întâia povestește viața comandantului lagărului de exterminare de la Auschwitz.

“ Un animal înzestrat cu rațiune “ apărut în 1970, o ficție politică care pune pe prim plan capacitățile deosebite ale delfinilor și încercările serviciilor de securitate americane de a le folosi în scopuri politice și militare.

“ Weekend la Zuydcoote “ tradus in românește doar în 1983 , deși este primul roman a lui Merle , apărut în 1949 pentru care a fost încununat cu prestigiosul premiu literar Goncourt. Cartea e bazată pe experiența personală a autorului din luptele grele de la Dunquerk și pe elemente istorice .

Deși toate romanele lui Robert Merle s-au bucurat de mare succes și unele au fost chiar ecranizate, principala creație rămâne “ Fortune de France”, 13 volume cu subiect istoric la care a lucrat timp de peste 30 de ani.

Scrisă în limba franceză arhaică așa cum se scria și vorbea în perioada renașterii, această saga istorică se desfășoară pe fundalul conflictelor armate religioase dintre

catolici și protestanți care au zguduit Franța în secolele XVI și XVII. Din păcate aceasta monumentală operă nu a fost încă tradusă în românește.

Ași dori să închei această concisă prezentare cu câteva citate care cred eu ca pot facilita și completa cunoștința cu acest foarte interesant scriitor:

Nu e necesar să crezi în Dumnezeu pentru a trăi sentimentul divinității .

Există două metode de a disimula : a vorbi mult sau a tăcea.

O femeie care nu mă ia în seamă e ca și cum m-ar înșela.

